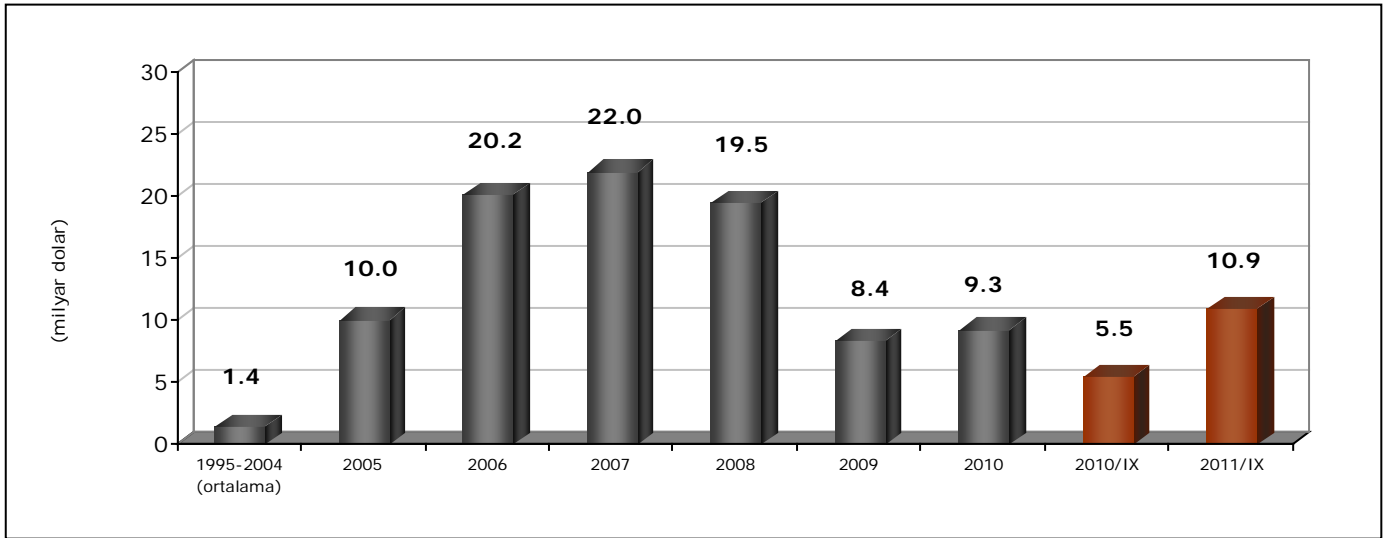

TÜRKİYE'YE ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞLERİ, 2011 YILININ ÜÇÜNCÜ ÇEYREĞİ İTİBARI İLE 10,9 MİLYAR \$ OLDU

2011 yılının ilk 9 ayı itibari ile uluslararası doğrudan yatırım (UDY) girişleri **10,9 milyar \$** olmuştur. Bu rakam, geçtiğimiz yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında % 99 oranında bir artışı ifade etmektedir.

Türkiye'ye Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri

Kaynak: TCMB

(yabancıların gayrimenkul alımları dahil)

2011 yılının ilk 9 ayı itibari ile Türkiye'ye 10,9 milyar dolarlık UDY girişinin 9,3 milyar dolarını net doğrudan yabancı sermaye girişleri, 1,5 milyar dolarlık kısmını ise yurtdışında yerleşik kişilerin gayrimenkul alımları oluşturmuştur.

Türkiye'ye Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Dağılımı							
	2006	2007	2008	2009	2010	2010/IX	2011/IX
Sermaye (Net)	16.982	18.394	14.712	6.170	6.486	3.384	9.283
Giriş	17.639	19.137	14.747	6.252	6.521	3.404	11.226
Çıkış	-657	-743	-35	-82	-35	-20	-1.943
Diğer Sermaye (Net)	281	727	1.855	459	300	215	126
Gayrimenkul (Net)	2.922	2.926	2.937	1.782	2.494	1.849	1.506
Toplam	20.185	22.047	19.504	8.411	9.280	5.448	10.915

Kaynak: TCMB

YASED'in yıl sonu için girişlerin 12 milyar \$ civarında kalacağına dair tahmini geçerliliğini korumaktadır. **Stok * yatırım değeri** Ağustos 2011 itibari ile 145,3 milyar \$'dır. Ekonomi Bakanlığı verilerine göre, Türkiye'deki toplam **uluslararası sermayeli şirket** sayısı, Eylül 2011 sonu itibariyle **28,833**'e ulaşmıştır.

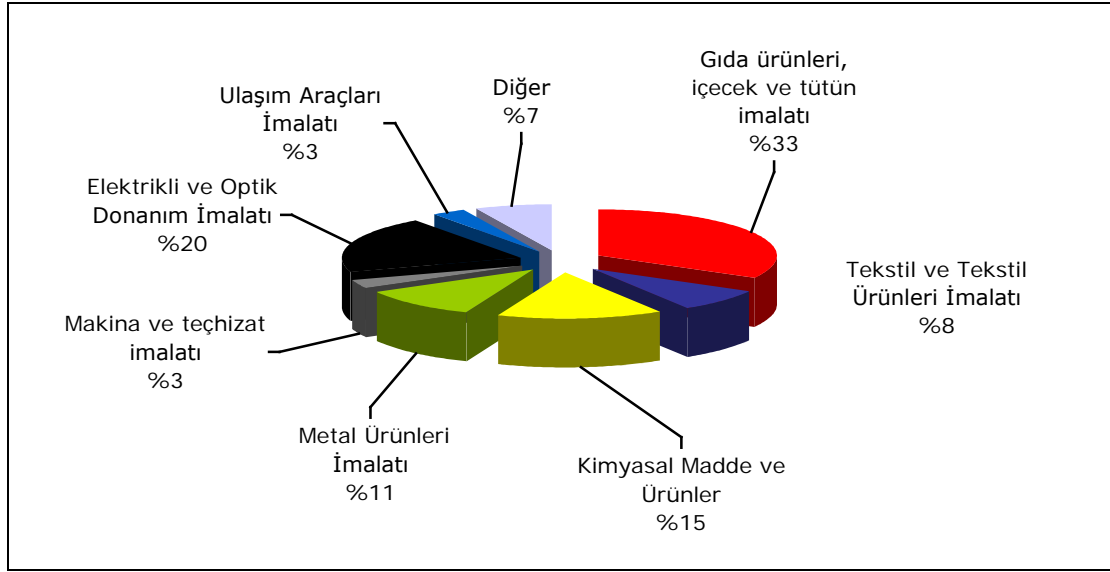
Eylül 2011 sonu itibari ile en fazla UDY girişinin olduğu sektörler, 5,3 milyar \$ giriş ve toplam girişlerde %47 pay ile **finans** sektörü ve takiben 2,6 milyar \$ giriş ve %23 pay ile **enerji** (elektrik, gaz, su) sektörü olmuştur.

Türkiye'ye UDY Girişlerinin Sektörel Dağılımı							
Sektörler (Milyon \$)	2006	2007	2008	2009	2010	2010/IX	2011/IX
Tarım	6	9	41	49	82	76	25
Sanayi	2.100	5.116	5.174	3.780	2.901	1.131	4.293
Madencilik	122	337	151	89	197	103	43
İmalat	1.866	4.211	3.955	1.565	890	705	1.653
Elektrik, gaz, su	112	568	1.068	2.126	1.814	323	2.597
Hizmetler*	15.533	14.012	9.532	2.423	3.313	2.197	6.908
Finans	6.957	11.662	6.069	666	1.583	935	5.326
İnşaat	222	285	336	208	330	252	220
Gayrimenkul, Kiralama Faaliyetleri	99	560	641	560	409	263	478
Ulaştırma, Depolama, Haberleşme	6.696	1.117	170	391	212	132	178
Toptan Perakende Ticaret	1.166	165	2.085	389	425	311	432
Diğer Hizmetler	393	223	231	209	354	304	274
Toplam Giriş	17.639	19.137	14.747	6.252	6.296	3.404	11.226

Geçtiğimiz yılın aynı dönemi (Ocak-Eylül) ile kıyaslandığında, 2011 yılının ilk üç çeyreğinde **sanayi** alanındaki UDY girişleri 1 milyar \$'dan 4,3 milyar \$'a yükselmiştir. **Gıda ürünleri, içecek ve tütün** imalatı alanındaki girişler imalat sanayi genelinde %33 payla birinci sırada yer alırken, **elektrikli ve optik donanım** imalatı %20 pay ile takip eden diğer başlıca imalat sanayi alanı olmuştur.

* Gösterge niteliğindeki aylık yurtiçi doğrudan yatırım stokları yıl sonu verilerinin piyasa fiyatları ve kur değişimleri dikkate alınarak yeniden değerlendirilmesi ve ödemeler dengesi istatistiklerinde yer alan akım verilerin ilave edilmesiyle hesaplanmaktadır.

2011 Yılı İlk Üç Çeyreğinde İmalat Sanayine UDY Girişlerinin Dağılımı

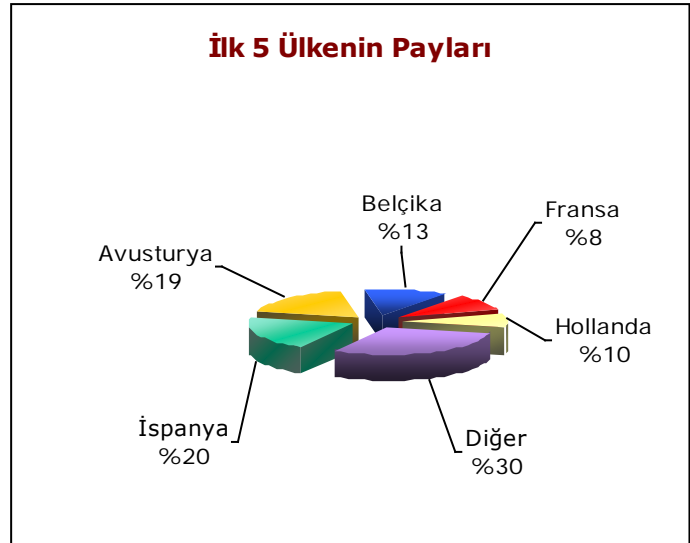
Kaynak: TCMB

2011 yılının ilk üç çeyreğinde Türkiye'ye en fazla UDY girişini sağlayan ülkeler **İspanya**, **Avusturya**, **Belçika**, **Hollanda** ve **Fransa** olmuştur.

2011 3. Çeyrek Sonu İtibari ile UDY Girişlerinde Başlıca Ülkeler ve Payları

İlk 10 Ülke	UDY Girişi (milyon \$)
1 İspanya	2.198
2 Avusturya	2.122
3 Belçika	1.456
4 Hollanda	1.171
5 Fransa	910
6 İngiltere	729
7 ABD	628
8 İrlanda	337
9 Almanya	321
10 Lüksemburg	303
Diğer	1.051
Toplam	11.226

Kaynak: TCMB

GLOBAL TRENDLER

UNCTAD'ın geçici verilerine göre, 2011 yılında global uluslararası doğrudan yatırım akışının, kriz öncesi dönem seviyelerinde (1,4-1,6 trilyon \$) gerçekleşmesi beklentisi halen korunmakta ancak global ekonomideki belirsizliklerin artması sebebiyle temkinli yaklaşılmaktadır. Bu geçici verilere göre, 2011 yılı ilk yarısında 720,7 milyar dolarlık UDY girişi gerçekleşmiştir.

İlk defa 2010 yılında gelişmiş ülkelerden daha fazla UDY çeken gelişmekte olan ülkelerin, 2011 yılının ilk yarısı itibariyle global yatırımların yine yüzde 50'sinden fazlasını çekmiş olduğu görülmektedir.

Türkiye'nin de içinde bulunduğu Batı Asya bölgesi, 2010 yılı ikinci yarısı itibariyle global krizin etkilerinden kurtulmasına karşın hemen ardından Arap bölgesinde yaşanan politik istikrarsızlardan etkilenmiştir. Buna karşın Türkiye, UDY girişlerini artırabilmiş ve bölgedeki UDY girişinin üçte birini tek başına karşılamıştır.

Birleşme-satınalmalar (M&A) ise, 2011 yılı ilk üç çeyreğinde değerini 352 milyar dolara kadar yükselterek, 2007 yılından bu yana en yüksek artışını gerçekleştirmiştir. Ancak Avrupa ve ABD'de yaşanan krizin bu trende olumsuz yansıtacağı öngörülmektedir.

Avrupa ve ABD'de düşüşler sürerken; Başta Çin ve Hindistan olmak üzere Güney Asya ülkeleri ve Brezilya başta olmak üzere Latin Amerika ülkeleri, gelişmekte olan bölgeler arasında yine önde yer almaktadır.

Global UDY girişlerindeki toparlanma, global ekonomideki belirsizliklerin sürmesi sebebiyle, halen kararlı ve sağlam gözükmemektedir. Global ekonominin canlandırılması yönünde, özel sektör yatırımları önem kazanmaktadır. Hükümetlerin bu yatırımları kolaylaştırıcı ve destekleyici önlemler alması gerekmektedir.

ULUSLARARASI ENDEKSLERDE TÜRKİYE

ENDEKS	YILLAR İTİBARI İLE TÜRKİYE'NİN SIRALAMALARI										DEĞİŞİM YÖNÜ
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
World Bank İş Yapma Kolaylığı Endeksi	-	-	-	84	91	60	63	60	73	71	↑
UNCTAD Dünya Yatırım Raporu UDY Girişi Sıralaması	52	37	22	17	25	20	30	27			↑
AT Kearney UDY Güven Endeksi	24	-	13	-	20	-	-	23			↓
WEF Küresel Rekabetçilik Endeksi	65	66	66	58	53	63	61	61	59		↑
IMD Küresel Rekabetçilik Endeksi	48	46	39	43	48	48	47	48	39		↑
Transparency International Yolsuzluk Algılama Endeksi	77	77	65	60	64	58	61	56			↑

Kaynaklar

- Merkez Bankası Ödemeler Dengesi İstatistikleri
www.tcmb.gov.tr
- Ekonomi Bakanlığı UDY İstatistikleri
www.ekonomi.gov.tr
- UNCTAD Global Investment Trends Monitor No.7 (Ekim 2011)
www.unctad.org
- Uluslararası Endeksler
 - o World Bank Doing Business – www.doingbusiness.org
 - o UNCTAD – www.unctad.org
 - o AT Kearney – www.atkearney.com
 - o World Economic Forum – www.weforum.org
 - o Institution for Management Development – www.imd.ch
 - o Transparency International – www.transperancy.org